

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 14 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-517, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 13, 14 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-744, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-758 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 STRAIPSNIŲ, DEVINTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIII-3380 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-759“ PROJEKTO

(toliau – Projektas)
(TAP-21-1862) (21-32531(2))

2021-12-28 Nr. NV-3397

Vilnius

Projekto rengėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą **pritarti** Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto teikiamo Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 (toliau – Įstatymas) 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-517 (toliau – įstatymo projektas **Nr. 1**), taip pat **pritarti** Įstatymo 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3380 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-759 (toliau – įstatymo projektas **Nr. 2**) **iš esmės pritarti** Seimo nario R. Žemaitaičio teikiamo Įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. 758 (toliau – įstatymo projektas **Nr. 3**), **pasiūlant jį tobulinti**, bei Vyriausybės išvadą **nepritarti** Seimo nario A. Kupčinsko teikiamo Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-744 (toliau – įstatymo projektas **Nr. 4**).

Dabartinė situacija. 2021 m. spalio 1 d. Seimo valdybos sprendimu Nr. SV-S-224 “Dėl įstatymų projektų išvadų“ Vyriausybės buvo paprašyta pateikti išvadas dėl Įstatymo projektų Nr. 1, 2, 3 ir Įstatymo projekto Nr. 4.

Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma nustatyti, kad savivaldybių tarybų komitetai ir komisijos galėtų organizuoti savo posėdžius nuotoliniu būdu ar iš dalies nuotoliniu (mišriu) būdu net ir tada, kai **nėra paskelbta** nepaprastoji padėtis, ekstremali situacija ar karantinas.

Įstatymo projektu Nr. 2 **siūloma ištaisyti esamą situaciją** ir Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo 5 straipsnio 3-5 dalis ir 6 straipsnio 2-6 ir 8-9 dalis pradėti taikyti nuo šio Įstatymo įsigaliojimo datos, o ne nuo 2023 metų, kada pagal dabartinį reglamentavimą bus pradėti taikyti straipsniai, susiję su savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų funkcijomis, teisėmis bei darbo tvarka.

Įstatymo projektu Nr. 3 siūloma nustatyti slaptą balsavimą skiriant ir atleidžiant savivaldybės administracijos direktorių ir savivaldybės administracijos pavaduotoją.

Įstatymo projektu Nr. 4 siūloma reglamentuoti tiesioginę savivaldybių tarybų, komitetų ir komisijų posėdžių transliaciją, sudarant galimybes dalyvauti ir pasisakyti posėdžiuose bendruomenių atstovams.

Projekto esmė. Projektu siūloma **nepritarti įstatymo projektui Nr. 4**, kadangi:

- Pagal projekte siūlomus pakeitimus neliktų nuotolinių savivaldybės tarybos posėdžių organizavimui taikomų reikalavimų, tokių kaip „posėdžius organizuoti realiuoju laiku“ ir „elektroninių ryšių priemonėmis“. Tai **pažeistų esminę vieningą nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių tvarką** ir nebūtų užtikrinamas savivaldybės tarybos darbo organizavimas ir funkcijų vykdymas visose 60 savivaldybių;

- Siūloma nuostata, kad nuotoliniu būdu vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje turi būti **užtikrinamos bendruomenių atstovavimo ir pasisakymų** teisės yra **perteklinė**, kadangi Įstatymo 13 str. 11 d. jau nustatyta, kad „posėdžio pirmininkas turi teisę leisti posėdyje kalbėti kviestiems asmenims. Sąvoka „kviestieji asmenys“ apima visos savivaldybės bendruomenės nuolatinius gyventojus, gyvenamosios vietovės bendruomenių atstovus, bendruomeninių organizacijų atstovus, todėl galimybė „pasisakyti bendruomenių atstovams“, kaip siūloma projekte Nr. 4, yra realizuojama taikant šį įstatymo straipsnį.

- Pasiūlymas įstatymu nustatyti savivaldybės tarybos narių **tapatybės ir balsavimo rezultatų nustatymo** nuotoliniu būdu vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje **būdą** yra ne keičiamo įstatymo, o savivaldybės tarybos veiklos reglamento reguliavimo dalykas, kaip ir nuostata, kad nuotoliniu būdu priimant savivaldybės tarybos komiteto sprendimus turi būti atsiklausiama komiteto nario pozicijos.

- Dėl pasiūlymo kad nuotoliniu būdu vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje sprendimai dėl kurių nustatomas **slaptas balsavimas**, priimami, nustatant iš anksto skelbiamą laiką, jo trukmę ir tinkamą erdvę, kuri atitinka saugumo reikalavimus gali būti sprendžiami ne Įstatymo, o savivaldybės tarybos veiklos **reglamente nustatyta tvarka**, nors nėra aišku kokie reikalavimai būtų keliami „tinkamai erdvei“ ir koks subjektas tuos reikalavimus nustatytų. Taip pat nėra aišku kaip būtų sprendžiama dėl tų atvejų, kai nuotoliniu būdu vykstančio savivaldybės tarybos posėdžio metu sprendimų, dėl kurių turi būti balsuojama slapta, priėmimas yra negalimas (pvz. kai skiriamas mero pavaduotojas, administracijos direktorius ir kiti atvejai, numatyti Įstatymo 13 str. 9 d.)

- Pasiūlymas įtvirtinti atvejį, kai komiteto (komisijos) posėdis gali vykti nuotoliniu būdu, kai **visi** savivaldybės tarybos nariai pritaria tokiam būdai. Tikėtina, kad sprendimų priėmimas būtų apsunkintas, nes būtų sunku užtikrinti visų tarybos narių dalyvavimą posėdyje.

Projektu siūloma **pritarti įstatymo projektams Nr. 1 ir Nr. 2**, taip pat iš esmės pritarti projektui **Nr. 3, tačiau pasiūlyti Seimui jį tobulinti**, atsižvelgiant, kad nuostatos dėl slapto balsavimo skiriant ir atleidžiant savivaldybės administracijos direktorių ir jo pavaduotoją jau yra reglamentuotos keičiamo įstatymo 13 str. 9 d., taip pat patikslinti formuluotę dėl savivaldybės administracijos direktorius ar direktoriaus pavaduotojo atleidimo praradus pasitikėjimą.

Derinimas. Projektas derintas su Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir suderintas darbo tvarka.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. gruodžio 16 d. išvadoje Nr. NV-2987 pateiktas pastabas ir svarstyti tarpinstituciniame ministerijų atstovų pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Rasa Liutkevičienė

